

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת חולין, דף פ"ט

"אמר רבי אישעא: אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבוֹלֵם את עצמו בשעת מריבה, שנאמר: תולה ארץ על בלימה"

עלמא דאיתי - העולם הבא
עלייהו - עליהם

6

הסבר: מי שמתאפק ולא משיב לאלה שמחריפים אותו בשעת מריבה - בזכותו מתקיים העולם.

סדר קדשים | מסכת חולין דף פ"ט-צ"ה

שבת פרשת ויקהל | י"ט-כ"ה באדר א' (24 לפברואר-2 למרץ)

דף פ"ט: מעלת הענוה

אמר רבי אליעזר: הקב"ה אומר שהוא אוהב מאוד את עם ישראל, מפני שאפילו כְּאִשֶּׁר הוא משפיע גדולה וכבוד לעם ישראל, הם ממעטים את עצמם בענוה; זו כוונת הדברים שאמר משה רבנו לבני ישראל לפני פטירתו בספר דברים: "לא מרובכם מכל העמים חשק ה' בכם ויבחר בכם כי אתם המעט מכל העמים". אתם ממעטים את עצמכם בענוה.

את אברהם אבינו גידל הקב"ה והבטיח לו שזרעו יהיה מלוא הגוים, ועוד ברכות רבות, ואברהם אבינו אמר "ואנכי עפר ואפר".

למשה ולאהרן נתן הקב"ה גדולה, משה היה מנהיג ישראל ואהרן היה כהן גדול, והם אמרו בענוה "ונחנו מה?", כלומר, מה ערכנו?

דף צ': כבוד בית המקדש

שני מעשים שהתרחשו בבית המקדש מהם אנו יכולים ללמוד על הכבוד הרב שרחשו אבותינו לבית המקדש בזמן שהיה קיים.

בפתח ההיכל שבבית המקדש היתה תלויה כעין נברשת זהב בצורת עץ גפן, עם כלונסאות שתמכו בה. כל מי שנייד גרגיר או אשכול של זהב לבית המקדש היה מביא אותו ותולה אותו על גפן הזהב. פעם אחת היו צריכים לפנות את הגפן ממקומה, ונדרשו כהנים רבים כדי לשאת אותה, מפאת משקלה הרב, מפני שיהודים רבים תרמו זהב לבית המקדש.

עוד מספר התלמוד עדות בשם רבי שמעון סגן הכהן הגדול, שהפרכת שהיתה בבית המקדש היתה בעובי של טפח, והיתה כבדה ביותר, עד שכאשר היו צריכים לטבול אותה, כהנים רבים היו צריכים לשאתה מפני כובדה.

דף צ"א: שתיים עשרה האבנים

בגיל שישים ושלוש ברח יעקב מבית הוריו, והסתתר בבית המדרש של עבר, שבו הוא עמל בתורה ארבע עשרה שנים רצופות.

אחר כך הוא הלך לחרו, מקום מגוריו של לבן דודו, וחשב לעצמו: עברתי על פני הר המוריה ולא התפללתי בו? הרי במקום הזה התפללו אבותי. עשה לו ה' נס, והתרחשה לו קפיצת הדרך עד הר המוריה. התפלל יעקב, ורצה לחזור כי השמש עדין האירה, אך לפתע שקעה השמש. כך עשה ה' כי הוא רצה שיעקב ילון בהר המוריה.

לקח יעקב שתיים עשרה אבנים, ששמשו בעבר למזבח שעליו היתה עקדת יצחק אבינו, אבן אחת הוא הניח תחת ראשו ובאבנים הנוספות הוא הקים גדר סביב ראשו כדי להגן על עצמו מחיות המשוטטות במדבר. אך כל האבנים רצו שעליהן יניח הצדיק את ראשו, ועל כך מסופר בדרך זה, שה' חיבר את כל שתיים עשרה האבנים לאבן אחת.

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משמחתי סוער:

דני בן ה-14 לומד בישיבה. הוא אוהב מאוד לשמוע מוזיקת פופ לועזית, בביצוע של זמרים ולהקות פופ כל העולם. בכל פעם שהוא נמצא בבית הוא שומע את המוזיקה הזו בקול רם.

אביו כועס על כך ואומר שמוזיקת פופ לועזית משפיעה לרעה על הנשמה, שהזמרים הם לא דמויות ראויות להקשיב להם, ושזה לא מתאים לבחור ישיבה לשמוע מוזיקה כזו.

מצד שני:

אביו של דני טוען שמוזיקה היא דבר שמשפיע על האישיות ועל עדינות הנשמה, ומוזיקה שכזו שמקורה הוא לא קדוש, מזיקה לנשמה, ואיננה מתאימה לרוח היהדות ולאורית הישיבה.

מצד אחד:

דני אוהב את המוזיקה הזו ונהנה ממנה. לא מפריע לו קצב הפופ, המילים הלועזיות, או האישיות של הזמרים וחברי הלהקות. העיקר שהוא נהנה מהמוזיקה.

מה...?
אתכם?

★ | מן ההסטוריה

בית כנסת אלטנוישול בפראג

בית כנסת אלטנוישול נמצא ברובע היהודי בעיר פראג. הוא נבנה בשנת 1270, ופעיל עד היום. פירוש שמו הוא "בית הכנסת הישן-חדש", משום שנבנה על חורבותיו של בית כנסת עתיק יותר. פירוש אחר לשמו הוא "על תנאי שול", כלומר בית כנסת שנבנה באמצעות אבנים מירושלים, "על תנאי" שכשיבוא המשיח יחזירו אותם לבית המקדש. בבית כנסת זה התפלל המהר"ל מפראג וקבע את מנהגיו, ומקום מושבו בקדמת בית הכנסת נשמר עד היום. האגדה מספרת ששרידי הגולם מפראג שמורים בעליית הגג של בית הכנסת.

הכתובות על הקיר המזרחי, מעלה היצירה, קשישא, Wikipedia

מי אני?

- שמי היה יהודה ליווא בן בצלאל, אבל אני ידוע יותר בכינויי.
- כיהנתי כאב בית דין וראש ישיבה במספר ערים, ביניהן העיר פראג.
- כתבתי ספרים רבים, ביניהם "נצח ישראל", "תפארת ישראל", "גבורות ה'" ועוד.

אלטא ג'יטל

0
העולם
בדיאת
העולם

1948
אבינו
אברהם

2238
בני
במצרים

2448
אפרים
ומנשה

2448
מציאת
יציאת

2883
דוד
המלך

2934
חמנו
ביהמ"ק

3340
חורבן
הבית

3408
הקמת
הבית

3728
הלל
הזקן

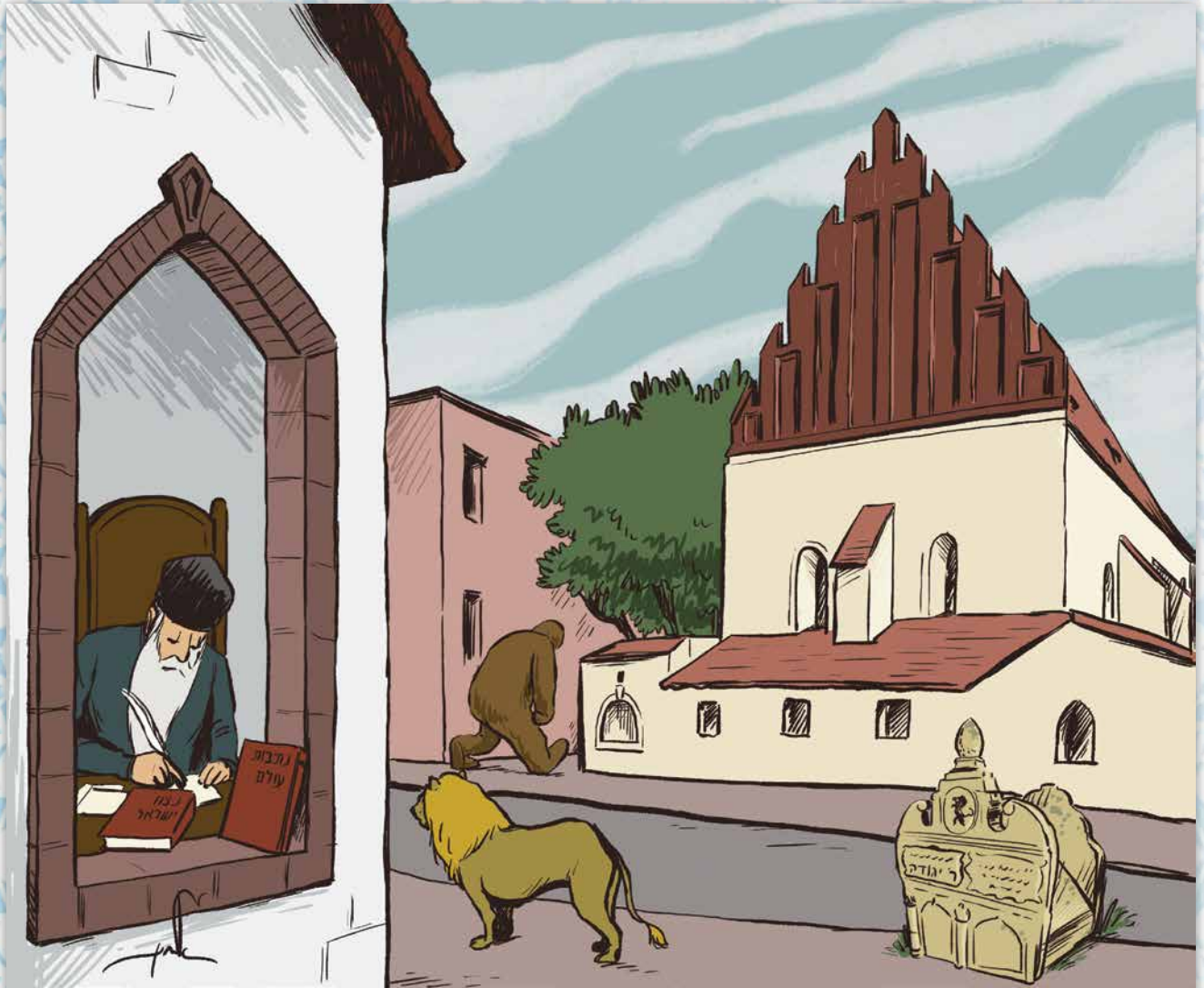
3828
חורבן
הבית

3930
רבי
עקיבא

4260
רבי
הנשיא

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מי הדמות שבחלון?
2. מהו המבנה הגדול ואיפה הוא נמצא?
3. מי הדמות הגדולה ההולכת משמאל לבית הכנסת?
4. מה הקשר בין האריה לדמות?
5. אילו ספרים כתבה הדמות הזו?

אֲשֶׁר בְּכֹחַ

מי אני?

1. מספרים שהמהר"ל יצר אותי מהאדמה באמצעות חוכמת הקבלה.
2. לא יכולתי לדבר, אבל היה לי כוח על-אנושי, בו השתמשתי כדי להגן על היהודים מפני עלילות דם.
3. יש אומרים שהשרידים שלי נמצאים בעליית הגג בבית הכנסת אלטנוישול שבפראג.

5780 ה'תשע"ט	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשנ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויין	1948 הקמת מלחמת המדינה	1947 העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קודשים | מסכת חולין, דף צ"ב - צ"ה

דבר תורה

בשבת זו אנו קוראים את פרשת שקלים בה מסופר שעל כל איש מישראל מוטל להביא מחצית שקל לעבודת המשכן.

מדוע דווקא נקבע סכום כזה של חצי שקל ולא מספר שלם ועגול? מחצית השקל מסמלת שני צדדים חשובים בחיים שלנו: מצד אחד, כל אחד נותן משלו חצי שקל ומתחבר ומשתתף בכך עם הציבור. יש חשיבות גדולה בכך שעם ישראל יהיה מאוחד ומחובר. מצד שני, לכל אחד מאתנו יש אופי מיוחד ותכונות שונות משל חברו - עליהם אנחנו רוצים לשמור. לכן אנחנו משאירים את החצי השני של השקל אצלנו, כדי לומר - שיש גם חלק אישי ומיוחד לכל אחד מאיתנו שלא צריך להיעלם כשאנחנו מתחברים אל הכלל.

דף צ"ב: רמזי החלום

התלמוד מלמדנו שבחלומו של שר המשקים, היו רמזים מופלאים על עתידו של עם ישראל. שר המשקים של פרעה סיפר ליוסף שהוא ראה בחלום "ובגפן שלשה שריגם והיא כפרחת עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים". הוא חלם על גפן עם שלוש זמורות, ובחלום הוא ראה איך עולים ניצנים ומתפתחים לענבים.

רבי יהושע אומר: הגפן היא התורה. שלוש הזמורות רומזות למשה, אהרן ומרים, הניצנים רומזים לסנהדרין, והענבים רומזים לצדיקים שבכל דור ודור. **רבי ירמיה בר אבא אומר:** הגפן רומזת לעם ישראל, ושלוש הזמורות רומזות לשלשה רגלים שישראל עולים בהם לרגל בכל שנה לבית המקדש.

דף צ"ג: מליחת הבשר

התורה אוסרת את אכילת הדם, ולכן אחרי השחיטה אנו מולחים את הבשר, כי המלח שואב את הדם החוצה. התלמוד בדרך זה אומר שאסור לבשל בשר לפני שמולחים אותו, כי אחרי הבישול המלח לא יצליח להוציא ממנו את הדם.

דף צ"ד: הלכות דרך ארץ

רבי מאיר אומר שאסור לאדם להתנהג ולדבר בשונה מכפי שהוא מתכונן באמת. למשל, לא יפציר אדם בחברו להזמין לאכול בביתו, כשהמזמין יודע שחברו אינו יכול לבוא כעת לאכול אצלו. לא ירבה אדם בהגשת תקרובת לפני חברו, כשהוא יודע שחברו אינו יכול לאכול כל כך הרבה. כלומר, **אסור להתנהג "אחד בפה ואחד בלב"** - בלבו הוא חושב: "אם הייתי יודע שהוא אכן ירצה לאכול אצלי, לא הייתי מזמין אותו, אבל רק בגלל שאני יודע שהוא לא יכול לבוא, אני מזמין אותו כדי שיחשוב: כמה שהוא אוהב אותי ומוכן לתת לי כה הרבה". אין ראוי להתנהג כך, אלא יש להתנהג ביושר ובהגינות, שיהיו פיו ולבו שוים.

דף צ"ה: לוח שנה לשישים שנה

האמורא שמואל היה מכונה בשמות אחדים, בהם: "שמואל ירחינאה", על שם בקיאותו המופלאה באסטרונומיה. "ירחינאה" - ירח. כלומר, הוא היה מומחה במסלול גרמי השמים.

בידיעותיו הרחבות השתמש שמואל כדי להכין לוח שנה לשישים שנה, והוא שלח אותו לרבי יוחנן בארץ ישראל. כאשר קיבל רבי יוחנן את הלוח, הוא אמר: עדין איני יודע אם שמואל גדול בתורה. אחר כך שלח לו שמואל שאלות רבות ושונות, שכולן היו שאלות סבוכות בענייני טרפה, ומקוה נוכח רבי יוחנן לדעת ששמואל גדול בתורה.

שאלות חשובות??

- איך הסבירו רבי יהושע ורבי ירמיה בר אבא את חלום הגפן של שר המשקים?
- איך הסביר רבי מאיר את הביטוי: "אחד בפה ואחד בלב"?
- מדוע נדרשו כהנים רבים כדי לשאת את גפן הזהב שבבית המקדש?

בין הפותרים נכונה תיער הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדרך הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

הקורן להתחדשות קהילות ישראל
אפריל 16 חיי חסידים וישראל

תלמוד של תורה

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פריילימן

תלמוד ישראלי